BOBBY MOORE SE DESTĂINUIE:

FRAGMENTE DIN CARTEA SCRISĂ DE CELEBRUL FOTBALIST ENGLEZ

6

„POVESTEA MEA ȘI A FOTBALULUI"

După ce joacă în echipa școlii din micul orășel Barking, apoi în diverse selecționate districtuale de juniori, Bobby Moore este luat de clubul West Ham unde se antrenează sub conducerea lui Malcolm Allison.

Ca junior al acestui club face parte de mai multe ori din echipa Angliei la turneele U.E.F.A. În anul 1958 este promovat în echipa întîi a clubului, iar în urma transferului vechiului său rival, internaționalul John Smith, devine titular.

Cariera sportivă a lui Bobby Moore continuă cu noi succese. În toamna lui 1960 este selecționat în echipa de tineret a Angliei și, în scurt timp, devine căpitan al acestei echipe.

În episodul din numărul trecut, Moore a povestit despre debutul în prima reprezentativă a Angliei.

Contra Braziliei

Aici însă, sorții nu ne-au avantajat. Am „căzut" împotriva echipei Braziliei, campioană mondială. În zilele noastre, întreaga îndeminare fotbalistică se măsoară în raport cu puternicii brazilieni, lucru care nu mă surprinde de loc. Jocul nostru s-a desfășurat în localitatea Vina del Mar, în imediata apropiere a capitalei, Santiago. Alan Peacock fusese scos din echipă din cauza unei accidentări, dar lucrul acesta era oarecum contrabalansat de faptul că Pele — „Perla Neagră" — care suferise o întindere de ligament într-un meci împotriva Cehoslovaciei, nu juca nici el în echipa Braziliei. Dacă ne-am făcut cumva iluzii cu privire la Pele, cum că ar fi unicul „as" al Braziliei, atunci aceste iluzii au fost spulberate de Manuel Garrincha, supranumit „mica pasăre", veteran al triumfalei echipe a Braziliei din timpul campionatului mondial din 1958. El este o aripă dreaptă care, în ochii mei, este un amestec de Mathews și Finney din zilele lor cele mai bune.

În acest meci totul se petrecu normal. După treizeci de minute de joc, Garrincha înscrise primul gol, dar noi nu eram demoralizați de loc. Numai cu cîteva minute mai tîrziu, Gerry Hitchens (atunci la Aston Villa) aduse egalarea. Începusem să mă gîndesc în mod serios că am avea o mare șansă de a elimina echipa Braziliei din competiție, dar tocmai atunci arbitrul francez dictă o lovitură de la 11 metri împotriva noastră, în urma unui henț foarte dubios comis de Ron Flowers chiar în marginea spațiului de pedeapsă.

Garrincha execută lovitura. Mingea se lovi de pieptul lui Ron Springett, portarul nostru, de unde reveni în teren. Vava nu avu altceva de făcut decît să ridice scorul la 2—1. Garrincha mai înscrise un al treilea gol și astfel am fost eliminați din acest campionat mondial.

Viteza și forța de finalizare a lui Garrincha m-au impresionat nespus; mai mult chiar, aș spune, decît Pele, contra căruia am jucat ulterior, căci Ray Wilson de la Everton avea viteza și îndeminarea de a-l intercepta. Cred că de multe ori ziarele transformă vedetele din alte țări într-un fel de super-oameni imbatabili, ignorînd faptul că și noi, în Britania, avem un număr respectabil de jucători de talie mondială. Poate că și faptul că jucătorii sud-americani vin de la o distanță atît de mare, ne face să-i vedem atît de puternici, cu toate că au cîștigat de două ori consecutiv campionatul mondial. Este un lucru cert că și propria lor publicitate face ca jucătorii noștri să apară foarte inofensivi. Cînd în 1964 Garrincha a suferit o intervenție chirurgicală, aceasta a fost transmisă — pe viu! — de către televiziunea braziliană. **(Rîndurile acestea au fost scrise de autor cu cîteva luni înaintea campionatului mondial din Marea Britanie — n.n.).**

Noi înșine am avut posibilitatea să gustăm din ceea ce se cheamă publicitate sud-americană, în timp ce eram cantonați la Coya. Singurele persoane de acolo care vorbeau limba engleză erau cîțiva ingineri americani care lucrau la minele din localitate și unii dintre ei invitară delegația noastră acasă la ei. Pe de altă parte, municipalitatea ne oferi o recepție oficială. Totul se petrecu la modul cel mai amical și nu dură mult. Vă puteți imagina surpriza noastră cînd am citit a doua zi în presa locală că recepția oferită de municipalitate ar fi fost „o orgie".

Unul din articole se intitula **„Jucătorii englezi în stare de ebrietate".** *Ca urmare, o armată întreagă de corespondenți de presă străini năvăli în munți pentru a inspecta sportivii alcoolizați ai Angliei.*

În schimb, nu am citit niciodată un rînd despre meciurile noastre de ping-pong...

Din „culisele" fotbalului profesionist

La începutul sezonului fotbalistic 1962—63, în fiecare club, în fiecare cabină, între jucători, nu exista decît un singur subiect de discuție: banii. Jimmy Hill de la Fulham conduse Asociația Fotbaliștilor Profesioniști la victorie în bătălia lor pentru salarii nelimitate. Sistemul vechi, după care jucători ca Stanley Matthews și Tom Finney erau plafonați la un salariu maxim pe care-l putea lua și cel mai slab jucător din divizia a patra, adică douăzeci de lire pe săptămînă, nu mai exista.

Nu cred că vreunul dintre noi avea o idee precisă în legătură cu ceea ce am fi putut obține de la cluburile noastre pe linia acestei majorări de salarii. De mult timp citeam despre nedreptatea de a plăti jucătorilor de fotbal, jucătorilor de frunte în special, numai douăzeci de lire pe săptămînă. Mulți jucători păreau să gîndească că o creștere cu zece lire pe săptămînă ar încheia odată pentru totdeauna nemulțumirile care au dus la campania purtată de Asociația Fotbaliștilor Profesioniști.

Aceasta ar fi fost într-adevăr la nivelul general al salariilor, dar Tommy Trinder, președintele clubului Fulham, care avea un foarte pronunțat simț al publicității, gîndi altfel. În timp ce toți ceilalți „tatonau" încă pe marginea noilor salarii, Trinder se hotărî subit să arate cît de generos și plin de grijă este clubul său, Fulham. Fiind excepțional de bine plătit el însuși, nu era inhibat de cifre, așa cum se întîmplă în mod obișnuit cu oamenii de afaceri.

— Johnny Haynes este o vedetă și avem de gînd să-l plătim cu atît cît valorează, *zise Trinder.* **El va primi 100 lire pe săptămînă.**

Îmi pot închipui ce reacție a produs această declarație în toate cabinetele directorilor de cluburi de fotbal din Anglia. Nici un jucător nu mai era în dubiu cu privire la suma pe care urma s-o ceară. Dar nu cred că mai mult de o mînă de oameni i-au găsit pe directorii lor atît de generoși ca Tommy Trinder. În schimb, ideea săptămînii de treizeci lire murise înainte încă de a se fi născut.

Așa cum am spus de la început, mulți oameni continuă să mă considere ca un fel de „băiat bun" în fotbal și unul din motive este probabil faptul că am fost atît căpitanul de echipă al clubului meu cît și al echipei țării. Oamenii asociază deobicei pe căpitanii de echipă cu maiștrii sau cu șefii, servitorii loiali, gata întotdeauna să-și facă datoria.

Ceea ce nu m-a împiedicat să fiu printre primii care... să ceară clubului West Ham mai mulți bani. În iunie 1962 m-am căsătorit cu Tina Dean (Noel Cantwell mi-a fost naș) și trebuia acum să mă gîndesc la întreținerea unei familii. Eram căpitanul echipei West Ham, succedîndu-i lui Phil Woosnam, care la rîndul lui îi succedase lui Noel Cantwell. Am jucat și în echipa națională în cadrul campionatului mondial, lucru care, după mine, făcuse ca valoarea mea la club să crească.

La toate aceste argumente clubul îmi răspunse că anul 1961—62 nu a fost deloc strălucit pentru el. Plymouth Argyle ne eliminase din Cupa Angliei în turul al treilea. Apoi, clubul cheltuise o mulțime de bani, sprijinind programul lui Ron Greenwood de remaniere a echipei și plătind clubului Crystal Palace 65 000 lire pentru Jonny Byrne, clubului scoțian Airdrie alte zeci de mii pentru portarul internațional Lawrie Leslie, plus 33 000 lire care urmau să fie plătite clubului Chelsea pentru Peter Brabrook.

Am găsit întotdeauna înțelegere la West Ham dar de data asta nu puteam ceda, căci mă gîndeam că un jucător de fotbal are o carieră relativ scurtă și-mi dădeam seama că trebuie să aranjez lucrurile cît se poate de bine atît pentru mine cît și pentru soția mea, atîta timp cît mai eram un jucător de valoare.

Mărturisesc că timp de trei ani am fost efectiv ultimul jucător de la West Ham, care accepta condițiile puse, după care abia semnam un nou contract. În cadrul unor asemenea negocieri, am acceptat condițiile clubului doar cu trei ore înaintea primului meci al sezonului, care era și derbul local împotriva echipei Leyton Orient. Am pierdut atunci cu 0—2.

Socotit drept unul dintre cei mai buni jucători din lume la mingile înalte, Bobby Moore stăpînește cu autoritate spațiul aerian din fața porții lui West Ham.

Sub conducerea lui Ron Greenwood

Sezonul 1962—63 nu prea era diferit de altele. Suporterii noștri erau perfect obișnuiți cu felul nostru de a juca. Aprindeam un fel de „foc de paie" jucînd excepțional cu cele mai bune echipe din țară, pentru ca în săptămîna imediat următoare să fim în stare să facem un joc execrabil în compania „lanternei" clasamentului. În schimb în interiorul clubului, Ron Greenwood începu să creeze o atmosfera nouă. În afara schimbărilor efectuate în echipă, el realiză un adevărat succes prin faptul că reuși să ne facă să avem încredere în noi înșine.

— Dacă îi puteți bate pe cei de la Tottenham Hotspurs, puteți bate pe oricine, *obișnuia el să ne spună.* **Trebuie să fiți convinși de faptul că puteți avea aceleași succese ca orice altă echipă din țară. Nu aveți voie să vă pierdeți încrederea.**

În timp ce jocurile noastre din cadrul ligii continuau să fie mediocre, dacă nu chiar slabe, sezonul respectiv văzu o îmbunătățire apreciabilă în jocurile noastre din cadrul „Cupei". Pentru prima dată după mulți ani, am reușit să trecem de etapa a treia, învingînd pe Fulham cu 2—1 după al treilea meci. În turul patru, am trecut de Swansea cu 1—0. În turul cinci am disputat un meci extraordinar de dîrz, aprig chiar, în contra lui Everton, meci cunoscut pe plan local sub numele de „Bătălia de la Upton Park". A fost o luptă aprigă chiar din primul minut al jocului. Asta caracterizează meciurile de cupă în general și jucătorii de la Everton nu erau de loc flori de seră, dacă mă pot exprima astfel. Tensiunea, în adevăratul ei înțeles, începu totuși în repriza a doua, în momentul cînd reușisem să pătrund în spațiul de pedeapsă al lui Everton. Dennis Stevens mă atacă cu corpul, body-check, cum se spune. Arbitrul Finney fluieră puternic.

Cred că ar fi putut acorda o lovitură liberă indirectă pentru obstrucție, dar el indică punctul de la 11 metri. Jonny Byrne transformă penaltiul și ca orice echipă care judecă, ne-am agățat speranțele de această decizie norocoasă și eram pregătiți să facem orice pentru a nu pierde conducerea.

Marea galerie a lui Everton nu se resemnase însă de loc cu această lovitură de la 11 metri. Un număr de persoane începu să escaladeze barierele tribunelor și să invadeze terenul. Judecînd după felul în care se îndreptau spre arbitru, era limpede că nici unul din ei nu avea de gînd să-i ceară un autograf.

Din fericire, poliția interveni. Patru dintre invadatori erau scoși de pe teren, un polițist primi un prim ajutor din partea unei ambulanțe și astfel se restabili ordinea.

Probabil că cei din Liverpool credeau că au făcut în fine dreptate cînd în turul al șaselea al Cupei, echipa locală ne învinse cu 1—0. La sfîrșitul campionatului eram pe locul al doisprezecelea.

La New-York

Ceea ce făcu Ron Greenwood cu noi în vara respectivă, transformă efectiv echipa noastră din „baloane" în cuceritori. Cu scopul de a populariza fotbalul în Statele Unite ale Americii, un număr de cluburi de renume luau parte anual la un turneu de vară la New York, la invitația autorităților fotbalistice din Statele Unite. Cînd echipa mea, West Ham, acceptă invitația de a reprezenta Anglia la acest turneu internațional, clubul nostru a fost aspru criticat pentru faptul că obligă jucătorii să participe la competiții fotbalistice în timpul verii.

Ni se spunea că jucătorii au nevoie de vacanță de vară. Jucînd în continuare meciuri tari la New York, vom fi slăbiți pentrul noul sezon.

În momentul începerii turneului internațional de la New York, Johnny Byrne și cu mine tocmai făceam un turneu pe continent cu echipa națională a Angliei. Cînd am aterizat și noi pe aeroportul Idlewild (azi aeroportul Kennedy) de la New York, echipa „ciocanelor" deținea lanterna seriei din care făcea parte. Acest lucru nu se datora atît faptului că noi doi nu am fost prezenți la primele jocuri ale echipei, cît, în primul rînd dificultăților de aclimatizare la condițiile New York-ului și la căldura verii new-york-eze. Terenurile erau foarte tari și denivelate, spectatorii puțini la număr și fără îndoială că și cerul New York-ului avea un efect straniu asupra unui grup de băieți care erau obișnuiți mai mult cu geografia locală de la West Ham.

Oricum ar fi fost, la puțin timp după sosirea noastră, înregistrarăm prima victorie învingînd echipa Oro din Mexico cu 3—1. Urmă o victorie cu 2—0 împotriva echipei Preussen Münster din Republica Federală a Germaniei, și o altă victorie mai răsunătoare, împotriva echipei franceze Valenciennes. În acest meci, Geoff Hurst deveni din half de margine inter stînga pentru a-l înlocui pe John Dick și marcă și trei goluri, realizînd ceea ce se chiamă un „hat-trick". Meciul a fost cîștigat de noi cu 3—1.

Înaintea meciului următor, contra echipei braziliene Recife, jucătorii celor două echipe schimbară între ei insignele clubului respective, în semn de bunăvoință. Probabil că în subconștient știam că acest joc va necesita într-adevăr toată bunăvoința de care se putea da dovadă. Meciul începu foarte nervos, cu ieșiri temperamentale de ambele părți și culmină cu o adevărată bătaie între extrema noastră dreaptă, Alan Sealey și interul dreapta brazilian, Adelmo Guimares. Arbitrul îi elimină pe amîndoi.

(Va urma)

Traducere de RADU HERBAY